

FELLESORGANISASJONEN

Postboks 4693 Sofienberg
0506 Oslo
Telefon 23 06 11 70
kontor@fo.no
www.fo.no

LO
Youngsgt. 11
0181 Oslo

Oslo 24.03.10

Intern høring: Synspunkter vedrørende innføring av kvalifikasjonsrammeverk i det norske utdanningssystemet

Det vises til høringsbrev fra LO datert 08.02.10 og mailkorrespondanse den 10.03.10 hvor FO fikk utsatt svarfrist til 22.03.10.

I brevet fra LO ønsker man to separate høringssvar; ett som skal danne grunnlag for LOs felles holdning til det europeiske kvalifikasjonsrammeverket (EQF) og det nasjonale kvalifikasjonsrammeverket (NKR), og ett som gjelder høringen fra Kunnskapsdepartementet om forslag til læringsbyttebeskrivelser for fag- og yrkesopplæringen. FO har valgt ikke å besvare den siste høringen, da dette ikke angår våre yrkesgrupper. Vi vil imidlertid presisere at FO mener av at det må være et skille mellom utdanning på fag- og yrkesopplæringsnivå og fagskoler på den ene siden og bachelorutdanninger på den andre. Dette fordi bachelorutdanningene bygger på vitenskapelig/forskningsbasert kunnskap, og utdanning på dette nivået krever at kandidaten kan anvende kunnskap og relevante resultater fra forsknings- og utviklingsarbeid på praktiske og teoretiske problemstillinger.

Formål

FO stiller seg i utgangspunktet positive til det europeiske rammeverket (EQF), og støtter de formålene som fremheves. Rammeverket vil gi en mulighet til internasjonal sammenligning av utdanninger på tilsvarende nivå, og kan dermed bidra til kvalitetsutvikling innenfor de ulike utdanningene.

Vi er imidlertid opptatt av at rammeverket ikke må innebære en "tvangsstandardisering" av innholdet i utdanningene, men at kravene i de ulike nivåene ligger på et generelt og overordnet nivå.

Vi støtter at det bør tas en overordnet diskusjon om hvilket formål både det nasjonale og europeiske rammeverket skal fylle, eksempelvis med tanke på betydning for innplassering i ulike typer stillinger. Det bør gå tydelig fram hva rammeverkene skal styre – og hva som faller utenfor mandatet til denne typen rammeverk.

Parter – interessenter

FO mener at LO i den videre prosessen bør jobbe for å sikre at kravene i rammeverket skal ligge på generelt og overordnet nivå, og at det ikke vil medføre noen begrensninger i de enkelte lands frihet til å definere innholdet i de ulike utdanningene – eller beholde/opprette utdanninger tilpasset det enkelte lands behov. Eksempelvis er velferdsarbeiderutdanningen i stor grad tilpasset den norske velferdsstaten, og man vil ikke finne en tilsvarende utdanning alle EU land.

Barnevernpedagogutdanningen og vernepleierutdanningen er også utdanninger som ikke finnes i andre europeiske land (med unntak av at det er vernepleierutdanning på Island), og det er viktig at nasjonalstatene kan opprettholde slike spesialiserte utdanninger innenfor en fellesforståelse av nivå som kvalifikasjonsrammeverket gir. Videre må LO sikre at alle forbund som har medlemmer på ulike nivåer i rammeverket blir hørt i den videre prosessen.

Design / utforming

Som nevnt ovenfor er FO opptatt av at rammeverkene ikke skal sette begrensninger i det enkelte lands muligheter til å forme innholdet i utdanningene i henhold til nasjonale behov, eller å opprette/beholde utdanninger som er særegne for det enkelte land. Eksempelvis er både barnevernpedagog-, vernepleie- og velferdsarbeiderutdanningene unike for Norge, og denne autonomien ønsker FO at må beholdes.

Innplassering i nivåer

Når det gjelder innplassering av utdanninger på ulike nivåer mener FO, som nevnt innledningsvis, at det må være et skille mellom bachelorutdanninger på den ene siden og fag- og yrkesutdanninger/fagskoleutdanningene på den andre. Det står i høringen at fagskolesektoren ønsker å innplassere sine utdanninger i nivå 5-6. Bachelor er i dag plassert i nivå 6. FO mener at det vil innebære en uthuling av bachelorgraden, som er en høyere utdanning som bygger på vitenskapelig/forskningsbasert kunnskap, at samme nivå kan oppnås gjennom en fagskoleutdanning.

FO ønsker videre å påpeke at det finnes alternative måter å belønne økt kompetanse innefor et fagfelt uten at det skal medføre innplassering på et høyere nivå i kvalifikasjonsrammeverket. Eksempelvis har FO egne godkjenningsordninger for sine yrkesgrupper (veilederkompetanse, klinisk kompetanse, spesialkompetanse).

LO ønsker en tilbakemelding på hvem som bør være involvert i prosessene med innplassering av kvalifikasjoner. LO fremhever det bør være partene i arbeidslivet som beslutter innplassering i nivå for fag- og yrkesopplæringen, og at det samme også bør gjelde innenfor høyere utdanning. Kompetanseplattformene kan anses som en kompetansebestilling der partene har gitt utdanningssystemet i oppgave å omforme denne til læreplaner, og dernest til kompetente yrkesutøvere. FO er ikke enig i dette, innplassering skal være utdanningsinstitusjonenes ansvar. FO ønsker her å fremheve betydningen av utdanningsinstitusjonenes (høgskoler og universitet) autonomi med tanke på å forme innholdet i utdanningene – dette er særlig viktig innenfor profesjonsutdanninger på høyere nivå. Den faglige utviklingen innenfor profesjonene er avhengig av at utdanningsinstitusjonene er autonome, og kan fremme studentenes evne til kritisk tenkning og bedrive fri forskning. Utdanningsinstitusjonene er med andre ord ikke bare "leverandører" av hva partene i arbeidslivet "bestiller" av kompetente yrkesutøvere. De har også et selvstendig ansvar for å utdanne profesjonsutøvere som har en kompetanse som ligger i forkant av hva arbeidslivet

etterspør, og som også er i stand til å stille spørsmålstegn ved vedtatte sannheter innenfor sitt fagfelt for derigjennom å fremme fagutvikling.

Når det gjelder spørsmålet om hvorvidt det er det samlede nivået på kvalifikasjoner innen et utdanningsnivå som skal innplasseres eller enkeltkvalifikasjoner, mener FO igjen at rammeverket bør ligge på et generelt og overordnet nivå, og at det derfor alle utdanninger på samme nivå bør innplasseres likt.

Med vennlig hilsen

Randi Reese
forbundsleder

Tove Kristin Dalheim
fagkonsulent